

بیانیه جمعی از سازمان‌های سیاسی - اجتماعی درباره انتخابات ریاست جمهوری

به نام خداوند جان و خرد

انتخابات ریاست جمهوری، تغییری در سمت و سوی منافع ملی

پیش‌گفتار

فلسفه‌ی انتخابات در جوامع دمکراتیک تغییر و اصلاح رفتار و عملکرد حاکمان است. دریافت‌ها، ایده‌ها و آرزوهای مردم یک کشور از طریق انتخابات آزاد و دمکراتیک بازتاب می‌یابد. اگر رابطه‌ی شکل و محتوای انتخابات مخدوش شود، مصالح و منافع ملی بی‌تردید مورد تهدید قرار خواهد گرفت. حاکمانی بوده و هستند که تلاش کرده و می‌کنند که با برگزاری انتخابات "مشروعیت" کسب کنند و در عین حال محتوای آن را همچنان نادیده گرفته، نسبت به آن حساس نیستند. انتخابات در عراق دوران صدام و در نظام‌های توتالیتر از این مقوله بوده و هستند. در این شیوه، حاکمان سعی می‌کنند که با قبول اصل انتخابات و کسب مشروعیت از آن، محتوا و فلسفه‌ی وجود آن را تهی سازند.

به رغم آن که در ایران، بسیاری از دوره‌های انتخابات را نمی‌توان کاملاً آزاد، رقابتی و عادلانه نام برد، هرگاه شرایط برگزاری انتخابات نیمه آزاد، نیمه رقابتی و شبه عادلانه برقرار بوده است مردم در آنها اثر گذاشته‌اند. این وضعیت مشخصاً از انتخابات دوم خرداد ۱۳۷۶ قابل بررسی است. در آن انتخابات و پس از آن، مردم با اراده مستقل خود - درست یا نادرست - در نتیجه انتخابات اثرگذار بوده‌اند و پیش‌بینی می‌شود که اگر تحول غیرمعارفی رخ ندهد و فضای انتخابات دمکراتیک، آزاد و سالم تأمین و تضمین گردد، اراده مردم همچنان مؤثر باشد.

عملکرد قوه مجریه در ۴ سال گذشته

همه می‌دانیم که آقای احمدی نژاد با محور قرار دادن دوشعار اصلی "مبارزه با فساد" و "تأمین عدالت" وارد مبارزات انتخاباتی سال ۱۳۸۴ شد. عملکرد دولتها در ۲۶ سال پیش از آن، در مجموع، به گونه‌ای بود که این دوشعار شنونده داشت و گروه‌هایی از مردم ایران به آنها دل بستند. از سوی دیگر، بخشی از قشرهای شهرنشین، بویژه قشرهای میانی تحصیلکرده، به دلیل اعتراض جدی به عملکرد ۸ ساله اصلاح‌طلبان، در انتخابات شرکت نکردند (در مرحله دوم، از ۴۶ میلیون افراد واجد شرایط، تنها ۲۷ میلیون شرکت کردند) و در نتیجه، آقای احمدی نژاد برنده انتخابات شد.

نزدیک به چهارسال است که وی زمام امور اجرایی کشور را در دست دارد و امکان ارزیابی عملکردش فراهم است. کارنامه‌ی دولت در سطح گسترده‌ای از شهروندان منفی و تداوم آن خطرناک ارزیابی می‌شود. به طور فشرده و خلاصه، می‌توان این کارنامه را به شرح زیر بیان کرد.

۱- نقض حقوق شهروندی و آزادیهای قانونی

- دولت نهم هر گونه مطالبه صنفی، اقتصادی، سیاسی و فرهنگی قشرها و گروه‌های مختلف جامعه را امنیتی می‌بیند و تحت عناوین "اقدام علیه امنیت ملی"، "توهین به مسوولان"، "تشویش اذهان عمومی"، "توهین به ارزش‌های دینی"، "تشنج آفرینی" و با نقض آشکار قانون، نهادهای قانونی و مدنی را مورد تهاجم قرار داده است. دولت با یورش به احزاب مستقل، دانشگاه و دانشگاهیان (به ویژه، فعالان جنبش دانشجویی)، نهادهای صنفی کارگران و معلمان، قومیت‌ها، جنبش مدنی زنان و... فشارها و محدودیت‌های جدی و پرهزینه‌ای بر آنها وارد کرده است.
- با تشدید سانسور و ممیزی وزارت ارشاد، از چاپ و انتشار کتابها، روزنامه‌ها و مجلات جلوگیری کرده و نیز، با مسدود کردن رسانه‌های الکترونیکی در فضای رسانه‌ای کشور، خودسانسوری، ناامنی، تهدید و تحدید را حاکم ساخته است و عملاً از گردش و گسترش اطلاعات، فرهنگ‌ها، علوم و... جلوگیری می‌کند.
- با عدم توجه به مطالبات بر حق گروه‌ها و قشرهای گوناگون، موجب تشدید شکافهای قومی، مذهبی، جنسیتی و... شده و عملاً به تضاد ملت - دولت دامن زده، امنیت عمومی را مورد مخاطره قرار می‌دهد. تخریب حسینیه‌ها و عبادت‌گاههای دراویش گنابادی و زندانی کردن آنان نمونه‌ی جدیدی از این موارد است.

۲- تشدید بحران‌های اقتصادی

- شرایط اقتصادی را می‌توان به شرح زیر تصویر کرد:
- مرکز پژوهش‌های مجلس کسری بودجه ۱۳۸۸ را معادل ۴۴ هزار میلیارد تومان اعلام کرده است.
  - نرخ تورم به بیش از ۲۵ درصد افزایش یافته است.

- نرخ بیکاری به ۱۲ درصد افزایش یافته است.
- ارزش واردات محصولات اساسی کشاورزی در سال ۸۷ در حدود ۱۲ میلیارد دلار که ۲/۸ میلیارد دلار آن برای ورود ۶ میلیون تن و بقیه برای وارد کردن ۱/۲ میلیون تن روغن نباتی، ۱/۳ میلیون تن شکر، ۱/۱ میلیون تن برنج، ۴/۵ میلیون تن علوفه و... بوده است.
- مطالبات معوقه بانکها به ۳۰ تریلیون تومان رسیده که تنها ۳ تریلیون تومان وثیقه به وسیله بانکها ضبط شده است.
- رکود شدید صنایع چای، قند، نساجی و ... با وارد شدن مهار گسیخته محصولات این صنایع از خارج.
- وابستگی بیشتر تولید ناخالصی ملی به نفت، به علت عدم سرمایه گذاری در بخشهای دیگر.
- افزایش شکاف طبقاتی (نسبت درآمد دهک اول به دهک آخر ۲۱ برابر شده است).

۱-۲- قانون گریزی

- انحراف ۱۰۹ میلیارد دلاری از برنامه چهارم. توسعه کشور (۸۸-۱۳۸۴). مجموع استفاده از درآمد نفت خام، ۱۰۹ میلیارد دلار انحراف دارد یعنی بیش از مقدار پیش بینی شده در برنامه بوده است.
- گزارش تفریح بودجه سال ۱۳۸۵، که از سوی دیوان محاسبات عرضه شد، حاکی از ۶/۴ تریلیون تومان تخلف بودجه ای دولت، واریز نشدن ۱/۰۵۰ میلیارد دلار در آمد به خزانه و دوهزار مورد انحراف از بودجه سال ۸۵ بوده است.
- در گزارش تفریح بودجه سال ۱۳۸۶، اعلام شده که در ۱۷۰ مورد از ۳۱۲ بند و تبصره قانون بودجه ۸۶ (یعنی ۵۴ درصد بندها یا اجزای تبصرهها) تخلف صورت گرفته است. در سال ۸۶، شرکت های دولتی، بانکها و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت بیشتر از ۲/۵ برابر بودجه مصوب خرج کرده اند.
- وارد کردن ۵/۸ میلیارد دلار فرآورده های نفت به جای ۳/۸ میلیارد دلار مجاز. این تخلف در دو سال گذشته به ۵ میلیارد دلار رسیده است. قانون گریزی در این مورد به قدری گسترده بوده است که رئیس مرکز پژوهش های مجلس آن را "دست بردن در جیب ۷۰ میلیون نفر" نامید.

- قانون گریزی شدید قوه مجریه باعث شده است که سلامت اقتصادی ایران با ۵۴ پله سقوط، به رتبه ۱۴۱ در میان ۱۸۰ کشور برسد و از لحاظ شاخص‌های اشتغال و بیکاری، در سال ۲۰۰۷، در میان ۱۷۸ کشور جایگاه ۱۳۵ ام را داشته باشیم.

۲-۲- تشدید فساد مالی - اداری

در زمینه‌ی مبارزه با فساد مالی - اداری - که یکی از شعارهای محوری آقای احمدی نژاد بود - دولت ایشان نه تنها ناکام بوده که حتی یک فضای رسانه ای و فرهنگی برای جامعه فراهم نکرده است. در حدود سه سال است که لیست مفسدان اقتصادی در جیب آقای احمدی نژاد خاک می‌خورد و امکان بروز نیافته است. موارد روشنی که در مورد اعضای دولت ایشان مشخص شد نیز از ادامه این فساد حکایت می‌کند و نشان از آن دارد که رئیس دولت نهم مبارزه با فساد را هم امری سیاسی و جناحی می‌بیند، نه مقوله‌ای کارشناسی و از موضع مصلحت ملک و ملت. فساد اداری در ایران از رتبه ۸۸ در سال ۸۴ به رتبه ۱۴۱ در سال ۸۷ صعود کرده است. وزیر اطلاعات در همایش "تلاش برای ارتقای سلامت نظام اداری" گفت: "نتوانسته‌ایم اعتماد مردم را جلب کنیم."

۲-۳- تصمیم‌گیری‌های غیرکارشناسانه و هزینه زا

در چهارسال گذشته، دولت نهم تصمیماتی غیرکارشناسی و بسیار پرهزینه گرفته که منافع ملی را تهدید کرده است. از جمله، می‌توان به موارد زیر اشاره کرد.

- منحل کردن سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و حذف شمار بسیار زیادی از کارشناسان از روند تصمیم‌گیری، چیزی که حتی مورد مخالفت مجلس شورای اسلامی هم قرار گرفته و بخشی از قانون گریزی هم مربوط به این امر است.

- عدم تغییر ساعت رسمی کشور در آغاز بهار (در سال اول زمامداری آقای احمدی نژاد) که با توجه به هزینه زیاد آن سبب مداخله مجلس و تصویب قانون برای اجرای اجباری آن شد.

- تغییر ساعات کار بانکها و مقاومت در برابر تصحیح آن

- منحل کردن شوراهای عالی در کشور که باز موجب واکنش مجلس شد.

- اعلام طرحهای زود بازده اقتصادی و ملزم کردن بانکها به اعطای تسهیلات ویژه برای اجرای آنها، که موجب افزایش نقدینگی، افزایش قیمت بی رویه مسکن و افزایش طلبهای معوقه بانکها شد و در بهبود تولید صنعتی نیز نقش معناداری نداشت.
- اجرای شتابزده بخشی از طرح تحول اقتصادی، پیش از نهایی شدن و تصویب آن، و آمارگیری با هزینه زیاد که سرانجام آن را از مجلس پس گرفت.
- محدود کردن مدیران به نیروهای "خودی" کم تجربه و هزینه آفرین.

۳- سیاست خارجی ناکارآمد

- به رغم بهبود نسبتاً مطلوب چهره ایران در عرصه ی بین المللی در دولت گذشته ، دولت فعلی، با رفتارهای زیر، باعث تنزل اعتبار ایران در این عرصه شده است:
- تشنج زایی در سیاست خارجی و مطرح کردن موارد خطرآفرین برای امنیت کشور - و عمدتاً نامربوط به ایران - و در نتیجه، تشدید جنگ اقتصادی و تحریمها که موجب کاهش سرمایه گذاری، فرار سرمایهها و مغزها و افزایش تورم شده است.
- تحریک قدرت های جهانی - بویژه جناح نظامی آمریکای - به دخالت بیشتر در سرنوشت منطقه خاورمیانه.
- تشدید اختلاف میان ایران و کشورهای منطقه و اختلاف سنی و شیعه

ضرورت تغییر در قوه مجریه

کارکرد منفی قوه مجریه را می توان در زمینه های دیگری نیز مورد ارزیابی و نقد جدی قرار داد ولی ما، امضاکنندگان این بیانیه، به مهم ترین آنها اشاره کردیم و برای جلوگیری از طولانی شدن کلام از موارد دیگر صرف نظر می کنیم. ما، از موضع منافع و مصالح ملی و دلبستگی به این آب و خاک و آرمان های انقلاب اسلامی ۱۳۵۷، ادامه یافتن شرایط کنونی را خطرناک و بسیار پرهزینه برای ملت ایران دانسته، ضرورت تغییر را شدیداً احساس و گوشزد می کنیم و از آنجا که تقاضای پست و مقام و سهم خواهی از قدرت نداریم و منافع گروهی را محور قرار نمی دهیم، در داوری هایمان بی طرف و مستقل هستیم.

اصلاح طلبان و انتخابات ۱۳۸۸

با تصویری که تاکنون از انتخابات ریاست جمهوری در سال ۱۳۸۸ داریم، بر این باوریم که اگر اصلاح طلبان دوم خردادی با نقد عملکرد گذشته درست رفتار کنند و به نامزد واحدی نیز برسند، احتمال برنده شدن آنان وجود خواهد داشت و شرایط سیاسی موجود می‌تواند به نفع مصالح ملی تغییر یابد.

توصیه‌های محوری ما به اصلاح‌طلبان به شرح زیر است :

۱- اصلاح طلبان باید مطالبات تاریخی ملت ایران را پیگیری و گفتمان آزادی، دموکراسی و حقوق بشر را - که خواست اکثریت ملت ایران است - گسترش دهند؛ دفاع از آزادیهای اساسی و مصرح در قانون اساسی، حقوق بشر، عدالت و رفاه عمومی، دموکراسی، استقلال ملی و عوامل تهدید آنها را با صراحت و شفافیت اعلام کنند.

۲- "برنامه محور" باشند. برنامه آنان باید در حوزه‌های مختلف اقتصادی، سیاسی، اجتماعی، فرهنگی، قومی، جنسیتی و ... روشن و شفاف و قابل سنجش باشد؛ باید روی یک برنامه مشخص وحدت کرده، بر اجرای آن تأکید ورزند.

۳- مصالح و منافع ملی را بر منافع گروهی ترجیح دهند. از انتخابات دوره دوم شوراهای شهر و روستا، رویکرد مردم به اصلاح طلبان عملاً مثبت و قوی نبوده است. آنان باید، با آگاهی بخشی و رویکرد جدید، این شرایط را تغییر دهند. تغییر شرایط باید به گونه‌ای باشد که بخش خاموش سالهای گذشته انگیزه شرکت در انتخابات را پیدا کند. اصلاح طلبان می‌توانند، با گذشتن از منافع گروهی و دامن نزدن به اختلافات گذشته رویکردی وحدت طلبانه داشته، در یک همکاری جمعی و دموکراتیک، نهایتاً یک نامزد را به مردم معرفی کنند. میدان آزمایش در شرایط حساس کنونی به گونه‌ای است که بلوغ سیاسی و توسعه یافتگی بالایی را می‌طلبد. ما اکیداً توصیه می‌کنیم که اصلاح‌طلبان این درایت و بلوغ را از خود نشان دهند.

اتحادیه انجمن های اسلامی دانشجویان سراسر کشور (دفتر تحکیم وحدت)،

جاما، جامعه زنان انقلاب اسلامی، جنبش مسلمانان مبارز، حزب ملت ایران،

شورای فعالان ملی - مذهبی، نهضت آزادی ایران